Algemene Beschouwingen D66 Teylingen november 2023

Voorzitter,
Wel eens nagedacht over wat de Boerhaavetuin en onze begroting gemeen hebben? Meer dan u denkt! D66 was tijdens de Natuurwerkdag met de voltallige fractie in de Boerhaavetuin, om een handje mee te helpen. Een mooie tuin begint met het plannen van welke planten je wilt laten groeien, net zoals je in de begroting bepaalt hoe je je geld wilt toewijzen. Zoals je in een tuin moet zorgen voor een balans tussen bloemen, struiken en bomen, moet een begroting een balans vinden tussen essentiële uitgaven en spaargeld. Het vereist regelmatig onderhoud en water geven om de tuin gezond te houden, net zoals je jaarlijks de begroting moet herzien en controleren om financiële gezondheid te behouden.

Voorzitter,
D66 is trots op de vele vrijwilligers die zich met veel enthousiasme inzetten in Sassenheim, Voorhout en Warmond. Dit wordt door velen gewaardeerd, kijk maar naar de 14 vrijwilligersinitiatieven die dit jaar zijn genomineerd voor de Teylinger Prijs! Dank aan alle vrijwilligers. We zien ook dat de Teylingse samenleving zich betrokken voelt en mee wil denken over beleid en uitvoering van de gemeentelijke taken. Vrijwilligers van Teylingen Schoon zitten aan tafel over het voorkomen van zwerfafval. Vrijwilligers van de Energie Coöperatie Teylingen en de energiecoaches denken graag mee over het verduurzamen van onze huizen en het opwekken van duurzame energie. Een burgerinitiatief heeft, in samenwerking met de ondernemersvereniging, een centrumplan voor Voorhout ontwikkeld. Om de samenleving te betrekken bij het maken en uitvoeren van beleid, is het van belang dat we investeren in burgerparticipatie. De raad heeft afgelopen april het raadscommunicatieplan vastgesteld. Hieraan gekoppeld zit een activiteitenprogramma waar het succesvolle ‘Gast in de raad’ onderdeel van is. D66 pleit ervoor dat de geplande activiteiten komend jaar opgepakt gaan worden zoals de kindergemeenteraad, de cursus Politiek Actief en uitbreiding van de beeldvormende sessies met experts.

Voorzitter,
D66 constateert dat er geld beschikbaar wordt gesteld voor diverse uitvoeringsprogramma’s, maar dat deze niet altijd concreet geformuleerde doelstellingen bevatten. Wij zouden graag de begroting meer toegespitst willen zien op concrete resultaten. Dit geeft beter inzicht of iets daadwerkelijk effect heeft en in verhouding staat tot wat erin geïnvesteerd wordt.

Bijvoorbeeld om over te gaan op een circulaire economie in het gebruik en hergebruik van grondstoffen. Er staan stevige doelstellingen en D66 kijkt uit naar het uitvoeringsprogramma. Terugwinnen en hergebruik van grondstoffen gaat ons wat opleveren. Laten we de weg ernaar toe dus inzichtelijk maken: wat voor acties staan uit, wat zijn te verwachten resultaten en wat zijn de kosten.

D66 kijkt ook uit naar het vaststellen en uitvoeren van het uitvoeringsprogramma mobiliteit. Wij zien dat het verder stimuleren van schoon vervoer onmisbaar is. We moeten zorgen voor goede fietspaden en prettige wandelroutes. Ook hier geldt, niet alleen praten, maar ook doen. Dus we hopen dat de ambitie voor veiligere schoolomgevingen en het verbeteren van zebrapaden snel concreet wordt. En wat dacht je van een veiligere spoorwegovergang in Voorhout. Het wordt genoemd, maar wanneer en hoe blijft vaag.

Voorzitter,
Mensen zijn pas echt vrij, als ze veilig zijn. Dat is waar D66 in gelooft. Je buurt, de omgeving waar je woont, moet veilig voelen en veilig zijn. Goed dat er ruim aandacht is voor dit onderwerp. Samenwerking met inwoners, ondernemers en hulpverleners is daarin essentieel. Het college blijft daar aandacht voor houden, dat juichen wij toe.

Voorzitter,
Genoeg huizen voor iedereen, van student tot oudere, van vrijgezel tot groot gezin. De uitdaging kent u. De claims op de ruimte in Teylingen nemen toe en dat vraagt om innovatieve en creatieve oplossingen. Goed dat de gemeente benadrukt samen met partners op te trekken, want we kunnen dit niet alleen. Belangrijke ambitie, mooie woorden. D66 zal toezien dat dit ook gebeurt. Maar we zien dat, bijvoorbeeld, met Nieuw Boekhorst goede stappen gezet worden om dit soort ambities te realiseren.

Voorzitter,
Een bloeiende tuin heeft schone lucht nodig. We hebben nog een weg te gaan om onze schone energiedoelstellingen te halen. D66 kiest graag voor samenwerking met energiecoöperaties en daardoor lokaal eigendom. Bij energieprojecten die lokaal eigendom zijn, hebben deelnemende inwoners regie. Vanuit het Rijk is er geld aan de gemeenten beschikbaar gesteld, de zogenaamde CDOKE-gelden. De motie van de VVD hierover brengt ons in verwarring. Wat wil de VVD bereiken met deze motie? Er liggen al uitvoeringsprogramma's Energietransitie en Duurzame Ontwikkeling Teylingen, en daar is geld voor nodig. In onze optiek is de motie overbodig.

Voorzitter,
In juli veroorzaakte de storm Polly schade in Teylingen, onder andere de grote oude lindeboom bij de ingang van het Boerhaavehuis sneuvelde. Ons weer zal meer extremen kennen. Pieken met veel regenval en perioden van lange droogte. Daarom zeg ik hier met klem: niet wachten, niet alleen praten, maar doen! Daarom pleit D66 voor investeringen in regenwater opvang, dit moet zo snel mogelijk starten om schade en overlast voor onze inwoners te voorkomen. Meer bomen en hagen zorgen ervoor dat regenwater beter in de bodem zakt en zorgen daarnaast ook nog eens voor meer biodiversiteit. Met dank aan onder andere de vrijwilligers van Teylingen Groen en Rotary Sassenheim worden er steeds meer bomen geplant, maar we zijn er nog niet! Ik zeg tegen het college: pak verantwoordelijkheid om onze buurten droog en veilig te houden.

Voorzitter,
Een tuin heeft reserves, want u zal verstelt staan van wat een plant allemaal aan voedingsstoffen opslaat in bladeren, takken en stammen. Ook Teylingen heeft reserves. Dit college vraagt de raad geregeld onze reserve in te zetten als iets onverhoopt meer kost. Natuurlijk is dit potje van ruim 50 miljoen een fijne buffer voor financiële tegenvallers, maar D66 ziet graag dat er een mogelijkheid komt om een deel van deze reserve in te zetten voor maatschappelijke investeringen. Iets waar de inwoner direct wat aan heeft. Wij denken aan het creëren van ontmoetingsplekken, aanpak eenzaamheid en verlaging laaggeletterdheid. Ook financiële ondersteuning aan inwoners voor wie armoede dreigt is noodzakelijk. Onzekerheid over geld geeft stress en dit heeft een negatief effect op de gezondheid van deze inwoners. Het voorkomen van stress en eventuele schulden zijn voor D66 van maatschappelijke meerwaarde en daarom zijn wij mede-indiener van het amendement tegen armoede.

D66 wil ook investeren in de kwaliteit van onze bibliotheken, in een groene, gezonde en veilige leefomgeving, in sport en cultuur. Het effect van deze investeringen kunnen andere kosten, zoals zorgkosten, verlagen. D66 ziet dan ook uit naar de uitwerking van onze motie ‘Maatschappelijk rendement’, van een jaar geleden.

Voorzitter,
Het seizoen van de tuin eindigt mooi dit najaar, want de Teylingse begroting is sluitend. Dank aan al diegenen die een bijdrage hebben geleverd aan de totstandkoming hiervan. Afgelopen kadernota heeft D66 het college meegegeven dat de OZB-tarieven meer in balans gebracht moeten worden met het hoge voorzieningenniveau dat wij onze inwoners bieden. Wij zien dit terug in voorliggend voorstel en kunnen hiermee akkoord gaan.

Voorzitter, ik rond af,
D66 Teylingen werkt vanuit optimisme en de overtuiging dat morgen altijd beter kan worden dan vandaag. Samen helpen in de Boerhaavetuin en samen als college en raad komen tot een gedegen gemeentelijke begroting. Het zijn voorbeelden van klein tot groot die de dag van morgen beter maken. Maar, er is wel een voorwaarde. En dat is dat we hier niet alleen praten over verandering, maar het ook echt doen. Ondanks onzekerheden en uitdagingen vertrouwt D66 erop dat we echt aan de slag gaan en met elkaar zorgen dat Teylingen een fijne gemeente blijft om in te wonen. Waar we elkaar helpen, waar we plezier hebben met elkaar en bovenal waar we naar elkaar luisteren. Zolang je maar bereid bent om dit te doen, dank u wel!

Namens de fractie van D66 Teylingen
Edith Alkemade
Bart van der Ploeg
Ruben Kroeze
Marleen van Steeg